

NOTA DE PREMSA

AMMFEINA SMC és la suma de 31 entitats d'iniciativa social d'àmbit català, titulars d'activitats empresarials que faciliten ocupació a persones amb un problema de salut mental

La salut mental serà la segona causa de baixa laboral l'any 2020

- **Amb motiu del Dia Mundial de la Seguretat i la Salut en el Treball, que se celebra el 28 d'abril, AMMFEINA SMC posa de manifest l'elevada prevalença dels problemes de salut mental relacionats amb la feina i reivindica la necessitat d'impulsar estratègies públiques i privades orientades a la promoció i la prevenció.**
- **Actualment, les alteracions de salut mental són la segona causa de baixa laboral a Espanya i les previsions de l'OMS apunten que l'any 2020 serà la primera. Els factors psicosocials, vinculats al clima laboral o la cultura organitzacional, constitueixen el risc principal.**
- **L'any 2013 més del 50% de professionals en actiu de la Unió Europea considerava habitual l'estrès laboral. A Barcelona els centres d'atenció primària van notificar el 2016 prop de 400 casos de salut mental vinculats amb la feina.**

Barcelona, 27 d'abril.- Actualment, les alteracions i problemes de la salut mental són la segona causa de baixa laboral temporal i permanent a Espanya¹ i si es compleixen les previsions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) l'any 2020 se situaran al capdavant.

Amb motiu del Dia de la Seguretat i la Salut en el Treball, que es celebra anualment el 28 d'abril, AMMFEINA SMC vol posar de relleu l'elevada

¹ Plan Estratégico 2014-2016 de CIBERSAM.

http://www.ciberisciii.es/ficheros/SAM/1_Plan%20Estrategico%20CIBERSAM_2014_vf_161213.pdf

prevalença dels problemes de salut mental relacionats amb la feina i sobretot, reivindicar la necessitat d'impulsar estratègies públiques i privades orientades a la promoció i la prevenció d'entorns organitzacionals saludables.

Es considera que el principal risc perquè una persona presenti problemes de salut mental en el lloc de feina està relacionat amb els factors psicosocials, que segons l'Organització Internacional del Treball (OIT) consisteixen en **“interaccions entre el treball, el medi ambient, la satisfacció en el treball i les condicions d'organització, d'una banda, i de l'altra, de les capacitats del treballador, les seves necessitats, la seva cultura i la situació de les persones fora del lloc de feina”**.

Els factors psicosocials poden afectar la salut laboral dels treballadors positiva o negativament. Quan ho fan en el seu detriment, es comprometen les expectatives laborals, es poden generar alteracions del sistema de processos, cognitiu, emocionals i conductuals i, en conseqüència, provocar problemes de salut mental rellevants. Dos dels més comuns són la depressió i l'estrès, que segons un informe de l'Observatori Europeu de Riscos, suposa entre el 50-60% de tots els dies laborals perduts a Europa.

L'estrès afecta un de cada dos treballadors

Des de fa més de dues dècades, l'Agència Europea per a la Seguretat i la Salut en el Treball (OSHA) titlla d' "alarmant" l'augment de la prevalença de l'estrès i els riscos psicosocials relacionats amb el lloc de treball. Una enquesta d'aquest organisme revela que el **51% dels professionals en actiu consideren que l'estrès relacionat amb la seva feina és freqüent** i quatre de cada 10 creuen que aquesta qüestió no s'aborda correctament a l'empresa on treballen².

Per la seva banda, la sisena enquesta europea sobre les condicions de treball (EWCS, 2015) va confirmar que el treball intensiu és freqüent: el 36% dels treballadors de la UE treballen "tota l'estona" o "gairebé tota l'estona" sota pressió per complir amb terminis ajustats, mentre que el 33% informen que treballen a gran velocitat.

A Barcelona l'any 2016, els centres d'atenció primària van **notificar 395 trastorns de la salut mental relacionats amb el treball a la Unitat de Salut Laboral de la ciutat**, una xifra que suposa el 72% del total de problemàtiques vinculades a la salut laboral. Així ho assenyala l'informe 'La Salut a Barcelona 2016', realitzat per l'Agència de Salut Pública (ASPB)³. Majoritàriament, es

² Pan-European opinion poll on occupational safety and health 2013.

<https://www.slideshare.net/euoshapan/european-opinion-poll-on-occupational-safety-and-health-2013>

³ 'La Salut a Barcelona 2016'. ASPB. http://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2017/11/Informe_Salut_2016.pdf

tractava de trastorns de tipus ansiós i depressiu i el factor de risc més freqüentment implicat en els casos estudiats va estar relacionat amb una manca de suport per part dels superiors (75,2%).

L'OIT relaciona l'estrès laboral "amb l'organització, el disseny dels llocs de feina i les relacions laborals, però també es produeix quan les demandes de feina no arriben o excedeixen les capacitats, els recursos o les necessitats del professional, o quan el coneixement o les habilitats del treballador no coincideixen amb les expectatives de la cultura organitzacional de l'empresa"⁴.

Un context de vulnerabilitat per a tots

La crisi econòmica mundial i les seves conseqüències socials i laborals també han tingut incidència sobre la salut de la ciutadania i sobre la salut laboral. En particular, sobre la salut mental. Aquest escenari pot, d'una banda, comprometre la salut mental de treballadors que mai havien patit un problema i, de l'altra, provocar un empitjorament dels qui ja tenia un diagnòstic previ per ser especialment vulnerable als riscos psicosocials.

En tots els casos, la baixa laboral acaba sent gairebé l'única via de resposta. Des d'AMMFEINA SMC s'assenyala que **el repte però és incidir sobre les estratègies de promoció i prevenció de la salut mental, posar el focus en el manteniment del lloc de feina i en un retorn en condicions òptimes** quan es produeix una interrupció temporal o definitiva de la relació laboral.

Per a més informació:

Comunicació AMMFEINA SMC
comunicacio@ammfeina.org
607 650 592

AMMFEINA SMC és una organització sense afany de lucre que des de l'any 2005 agrupa i representa les entitats d'iniciativa social de l'àmbit català, que afavoreixen la inclusió i la no exclusió laboral de persones amb un problema de salut mental. Enguany, un total de 31.

⁴ Estrés en el trabajo: un reto colectivo. http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---safework/documents/publication/wcms_466549.pdf